

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2024 privind gestionarea financiară a alocațiilor din Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021-2027, precum și pentru stingerea unor obligații fiscale datorate de beneficiarii Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime (POPAM) 2017-2020, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2024, precum și pentru modificarea art. II din Legea nr. 197/2024

Regulamentul (UE) nr. 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize are ca scop îmbunătățirea coordonării și armonizării implementării fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, reducându-se fragmentarea utilizării resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene.

În perioada de programare 2021-2027, România va beneficia de asistența financiară publică nerambursabilă pentru sectorul de pescuit și acvacultură, inclusiv pentru comunitățile în care se practică aceste activități. În conformitate cu normele specifice fiecărui fond, Comisia Europeană aprobă fiecare program, cu condiția ca orice observații formulate de către Comisie să fi fost luate în considerare în mod corespunzător.

Fiecare Program va fi gestionat de către o Autoritate de Management, iar obiectivele generale și specifice ale acestuia vor fi realizate prin operațiuni. În măsura în care o operațiune este aprobată pentru finanțare publică nerambursabilă de către Autoritatea de Management, cheltuielile eligibile efectuate de beneficiarul operațiunii pentru implementarea acesteia pot fi rambursate din fondurile externe nerambursabile, cât și din bugetul de stat, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Fondul European pentru Afaceri Maritime, Pescuit și Acvacultură (FEAMPA), stabilit prin Regulamentul (UE) nr. 1139/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 va finanța Programul pentru Acvacultură și Pescuit 2021-2027 care sprijină creșterea competitivității, durabilitatea activităților de pescuit și de acvacultură și dezvoltarea locală a zonelor pescărești. Sprijinul acordat de FEAMPA contribuie la îndeplinirea obiectivelor Uniunii în materie de mediu, de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea.

Funcția de Autoritate de Management specifică Programului pentru Acvacultură și Pescuit 2021-2027, denumit în continuare PAP 2021 - 2027, se exercită de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Direcția Generală Pescuit - Autoritate de Management pentru POPAM, denumită în continuare DGP - AM POPAM, care este structură a aparatului propriu al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Prin Decizia nr. 8809/30.11.2022 a fost aprobat de către Comisia Europeană programul intitulat „Programul pentru Acvacultură și Pescuit” privind sprijinul Fondului European pentru Afaceri Maritime, Pescuit și Acvacultură.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2024 privind gestionarea financiară a alocațiilor din Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021-2027, precum și pentru stingerea unor obligații fiscale datorate de beneficiarii Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) 2017-2020 au fost reglementate fluxurile financiare și cadrul general de implementare financiară a Programului pentru Acvacultură și Pescuit 2021-2027, denumit în continuare PAP 2021 - 2027.

În aceste condiții, luând în considerare necesitate reglementării aspectelor semnalate de către Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, privitoare la clarificarea reglementărilor legate de garantarea avansurilor, mecanismul cererii de plată și a cererii de rambursare, reglementarea situațiilor prin care se solicită compensații și corelarea reglementărilor legale cu sistemul informatic MySMIS21, prin care se implementează PAP 2021 - 2027, reglementări fără de care nu se pot accesa fondurile FEAMPA, existând riscul major al compromiterii ireversibile a absorbției fondurilor FEAMPA alocate României;

întrucât reglementările propuse nu pot fi adoptate printr-un alt instrument legislativ care să permită aplicarea acestora;
având în vedere faptul că neadoptarea acestor măsuri legislative poate cauza blocaje în implementarea PAP 2021- 2027, cu consecințe severe asupra atingerii obiectivelor strategice asumate de MADR și România pe termen mediu și lung pentru sectorul agricol și spațiul rural, inclusiv prin afectarea gravă a subsistemelor de pescuit și acvacultură;

în considerarea faptului că aspectele sus-menționate constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță

Art. I. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2024 privind gestionarea financiară a alocațiilor din Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021-2027, precum și pentru stingerea unor obligații fiscale datorate de beneficiarii Programului Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) 2017-2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 162 din 27 februarie 2024, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/ 2024, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (3) literele l), n) și r) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„l) cerere de plată - cererea depusă de către un beneficiar/beneficiari prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile rambursabile în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor și onorariilor sau a sumelor reprezentând compensații, conform contractului/deciziei de finanțare.

n) cerere de rambursare - cererea depusă de către un beneficiar/beneficiari ai unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile rambursabile efectuate conform contractului/deciziei de finanțare sau prin care se justifică utilizarea avansului.

„r) grup de acțiune locală în domeniul pescuitului, denumit în continuare GAL - Grup de acțiune locală în domeniul pescuitului responsabil de elaborarea și implementarea strategiilor menționate la articolul 31 alineatul (2) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021; acesta reprezintă un parteneriat de colaborare/asistență/sprijin la nivel local, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale, ai sectorului privat și ai societății civile fără scop patrimonial, având aceleași interese și obiective pentru a elabora și implementa o strategie de dezvoltare locală în domeniul pescuitului și acvaculturii, selectat de către Autoritatea de management pentru PAP 2021-2027, constituit potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2015, cu modificările și completările ulterioare;”

2. La articolul 2, alineatul (3), după litera s) se introduce o nouă literă, lit. ș), care va avea următorul cuprins:

„ș) cerere de prefinanțare - cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, cu respectarea prevederilor art. 9”.

3. la articolul 6, alineatul (1), după litera r) se introduce o nouă literă, lit. s), care va avea următorul cuprins:

„s) sumele necesare pentru plata cheltuielilor solicitate de beneficiari prin cereri de rambursare/cereri de plată, pentru care a fost formulată o sesizare de fraudă. Aceste sume se pot achita până la trimiterea în judecată. Pentru beneficiarii, alții decât cei prevăzuți la art. 14, aceste sume se vor achita condiționat de prezentarea unui instrument de garantare, emis în condițiile legii de către o societate bancară sau de către o societate de asigurări, în cuantumul sumei solicitate la rambursare/plată prin cererea curentă;”

4. La articolului 8, alineatele (1) și (9), se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) În procesul de implementare a proiectelor finanțate prin Programul pentru acvacultură și pescuit 2021-2027, beneficiarii pot utiliza:

a) mecanismul cererii de rambursare, anexând la cerere documentele, ordinele de plată și extrasele de cont sau alte documente cu valoare echivalentă care dovedesc efectuarea plăților, atât pentru partea de contribuție publică, cât și pentru cea proprie; sau

b) mecanismul cererii de plată, anexând la cerere documentele, ordinele de plată și extrasele de cont sau alte documente cu valoare echivalentă care dovedesc efectuarea plăților, cu excepția ordinelor de plată și/sau a extraselor de cont ori a altor documente cu valoare echivalentă care dovedesc efectuarea plăților pentru partea de contribuție publică”.

(9) Cu excepția cererilor de plată prin care se solicită sume reprezentând plăți compensatorii, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către MADR, prin DGBFFE, beneficiarii au obligația de a depune cerere de rambursare aferentă cererii de plată în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată”.

5. La articolul 9, alineatele (2), (3), (5), (8), (28) și (29), se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Pentru beneficiarii care sunt instituții publice, cu excepția celor prevăzute la art. 14, unități administrativ-teritoriale, asociații ale acestora, ale căror cereri de finanțare au fost selectate potrivit legii, avansul poate fi de maximum 50% din valoarea sprijinului financiar nerambursabil prevăzută în contractul de finanțare și se justifică până la ultima cerere de rambursare inclusiv.

(3) Pentru beneficiarii privați, avansul poate fi de maximum 50% din valoarea sprijinului financiar nerambursabil prevăzută în contractul de finanțare și se justifică până la ultima cerere de rambursare inclusiv.

(5) În cazul beneficiarilor ai sprijinului financiar nerambursabil, plata avansului este subordonată constituirii unei garanții, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară eliberată de o instituție bancară sau de scrisoare de garanție eliberată de Fondul de Garantare a Creditului Rural sau Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și corespunde procentului de 100% din suma avansului.

(8) Suma avansului se justifică din sumele autorizate la plata până la ultima cerere de rambursare inclusiv, prevăzută în contractul de finanțare. Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate până la termenele stabilite prin contractul de finanțare se recuperează de MADR, prin DGP AMPOPAM, prin executarea garanției.

(28) Pentru GAL pentru PAP se poate acorda un avans de maximum 15% din valoarea cheltuielilor de funcționare. Avansul care se acordă este subordonat constituirii unei garanții prezentate sub formă de scrisoare de garanție bancară, eliberată de o instituție bancară sau o scrisoare de garanție eliberată de Fondul de Garantare a Creditului Rural sau de Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, pentru întreaga valoare a avansului.

(29) Cu excepția Grupurilor de acțiune locata pentru pescuit, beneficiarul poate primi avansul numai după avizarea favorabilă de către DGP AMPOPAM a procedurii de achiziție, conform procedurilor de lucru ale acesteia.”

6. La articolul 9, alineatul (4), se abrogă.

7. La articolul 23, alineatul (4), se abrogă.

8. La articolul 26, alineatul (1), se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Controlul financiar preventiv al fondurilor derulate prin PAP se exercită în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/ managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

9. La articolul 26, alineatul (2), se abrogă.

Articolul II. Articolul II din Legea nr. 197/2024 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2024 privind gestionarea financiară a alocațiilor din Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură aferente politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2021-2027, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 25 iunie 2024, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Se anulează creanțele bugetare principale, precum și creanțele bugetare accesorii aferente acestora, stabilite de Autoritatea de management sau de Organismul intermediar în sarcina beneficiarilor Programului pentru pescuit și afaceri maritime (POPAM) 2014-2020, prin titluri de creanță emise și comunicate beneficiarilor programului ca urmare a constatărilor din rapoartele de audit emise de către DG MARE sau Autoritatea de Audit a Curții de Conturi a României sau Autoritatea de Certificare și Plata, cu privire la aplicarea art. 48 alin. (2) și art. 95 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, art. 69 din Regulamentul (UE) nr.1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, și art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 347/2016 privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014-2020.”

2. După alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (4¹), cu următorul cuprins:
„(4¹) Pentru punerea în aplicare a prevederilor alin. (4) cu privire la constatările din rapoartele de audit DG MARE sau Autoritatea de Audit a Curții de Conturi a României sau Autoritatea de Certificare și Plata, cu privire la aplicarea art. 48 alin. (2) și art. 95 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, art. 69 din Regulamentul (UE) nr.1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, și art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 347/2016 privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014-2020, menționate la alin. (1), se confirmă a fi certe sumele rezultate din suspiciunile de neregulă emise în sarcina beneficiarilor POPAM 2014-2020 ca urmare a acestor constatări.

PRIM-MINISTRU
Ilie-Gavril BOLOJAN